

Forvinnur pening upppá at vankunna um Føroyar

Pólski krimirithøvundurin, ið nevnr seg “Ove Løgmansbø” hevur enn fleiri skeivar upplýsingar um Føroyar í seinnu bók síni. Men bøkurnar hjá honum selja væl í Póllandi, so neyvan gevst hann at (mis) brúka Føroyar, sum pall í sínum krimiskaldsøgum í bræði.

HERI SIMONSEN

“Ove Løgmansbø” nevnr pólskur krimirithøvundur seg, sum fyri stuttum gav út aðru krimiskaldsøgu sína, sum eins og fyrra krimiskaldsøga hansara fer fram í Føroyum. Ove Løgmansbø sigur seg verða hálvan føroying og hálvan póllending. Men við teimum skeivu upplýsingunum hann hevur um Føroyar og føroyska samfelagið er vert at seta spurnartekin við, um hann hevur nakað, sum helst tilknýtið til Føroyar, og um hann í heila tikið er av føroyskari ætt.

Onnur bókin hjá Ova

Fyrra bókin hjá Ova Løgmansbø eitur “Enklawa”, sum merkir “innlendisøkið”. Vestmanna er høvuðspallurin fyri bókina “Enklawa”. Høvuðspersónurin í bókini er Hallbjørn Olsen, sum í sínum yngri døgum var í danska herinum. Hann var við danska herinum, sum hevði stóð í gamla Jugoslavia, tá borgarakríggj var har í 1990-árunum, og nú hevur Hallbjørn Olsen posttraumatiska strongd av tí, sum hann hevur upplivað í gamla Jugoslavia. Vestmanna gerst eitt “CSI”-stað, fortelur pólska Kinga Eysturland, og flennir hjartaliga, og sipar til víðagitnu amerikonsku krimisjónvarpsrøðuna “CSI”. Onnur krimiskaldsøgan hjá Ova Løgmansbø, sum kom út fyri stuttum gongur eisini fyri seg í Føroyum, og eitur “Veidan”.

Eitt løgið bókaheitið

Kinga Eysturland, sum býr í Klaksvík hevur nú eisini lisið aðru bókina hjá Ova Løgmansbø: - Fyrst av øllum vil seg siga, at heitið sjálvt er ikki so lítið løgið. “Veidan” hevði verið meiri hóskandi um talan var um fiskiskap. Tit føroyingar “veiða” ikki hval, so eg haldi, at talan er um eitt vánaligt heitið til eina bók, har eitt grindadráp spælir ein stóran

og avgerandi leiklut. Aftaná at hava lisið eina løtu gjørdist eg sannførd um, at Ove Løgmansbø hevur aldrin sæð eitt grindadráp. Tað einasta hann hevur sæð av grindadrápi er gjøgnum Google ella gjøgnum videofilmar hjá Sea Shepherd. Longu á fyrstu síðu í bókini er galið. Ove Løgmansbø skrivar soleiðis: “Hvalirnir vóru enn ikki her. Einaferð um árið fer henda siðbundna veiðan fram. Og øll tey lokalu fólkin í Vestmanna taka lut í veiðuni. Tað var eingin serlig dagseting fyri veiðuni. Veiðan byrjaði, tá ein av fiskimonnum bar eiga við eina grind í Vestmannasundi”. Soleiðis skrivar Ove Løgmansbø, staðfestir Kinga Eysturland.

Grindadráp er ein “festivalur”

Tað, sum Kingu Eysturland als ikki dámar er, at Ove Løgmansbø gev-

ur sínum pólsku lesarum eina frágreiðing um, at eitt grindadráp er eitt slag av “festivali”. Kinga greiðir frá, at ein av persónunum í “Veiðuni” sigur: “Vit møttust einaferð til eina grind á Viðoyinni. Tað var ein ógvuliga góð veiða! Og aftaná veiðan var liðug, so høvdu vit tað stuttligt, sum vanligt er, har vit sungu og dansaðu.”. Kinga heldur, at Ove Løgmansbø ger stóran skaða fyri umdømi hjá grindadrápinum við at geva nakrar so villeiðandi upplýsingar um tann gamla føroyska siðin.

Ein skøltur í einum grindahvali

Um gongdina í krimiskaldsøguni “Veiðan” greiðir Kinga Eysturland frá, at í hesari bókini verður ein loyndarfullur skøltur funnin í maganum á einum grindahvali. Danska lögreglukvinnan Katrine Ellegaard, og ein tøkningur, Frida Skovmand

verða sendar til Føroya úr Keypmannahavn fyri at upplýsara málið. Høvuðspersónurin, Hallbjørn Olsen er komin aftur til Vestmanna. Í fyrru bókini “Innlendisøkið” var Hallbjørn Olsen settur fastur fyri eina brotsgerð, sum hann ikki minnst at hava framt. Í aðru bókini er framvegis ikki greitt hvør drap Paulu Løkin. Aftaná at Hallbjørn Olsen hevur sitið í Vestre Fængsel nakrar mánaðir, velur lögreglan at sleppa ákærunum, og Hallbjørn verður leyslatin. Øll í Vestmanna hata Hallbjørn, og sjálvt ikki dóttir hansara, Ann-Mari vil hava nakað við hann at gera, so Hallbjørn fer gjøgnum eina stóra kreppu í lívi sínum.

Grindahvalurin til Havnar

Eitt annað, sum Kinga Eysturland heldur er langt úti er, at lögreglan ringir eftir einum lastbili, sum skal frakta grindahvalin og skøltin til Havnar, har skølturin og grindahvalurin skulu kannast av lögregluni. Og aftur her skrivar Ove Løgmansbø nakað, sum er langt úti: “Katrine Ellegaard vildi ikki eingong ímynda sær hvat fór ígjøgnum høvdið hjá lastbilsføraranum, meðan hann var noyddur at frakta skøltin og grindahvalin til Havnar gjøgnum allar teir smølu og vandamiklu vegirnar, sum førdu til høvuðsstaðin”. Kinga staðfestir aftur, at her er enn eitt dømið um, at tann, sum kallar seg “Ove Løgmansbø” ikki kann hava verið í Føroyum.

Mest tragikomiska brotið

Tað mest tragikomiska Ove Løgmansbø skrivar er hetta: “Klokkan 13 skuldi ommusonur hennara koma til hennara at eta døgurða. Hon hevði kókað ræstan fisk, hóast hon visti, at tey ungu nú á døgum ikki dáma ráan fisk!! Neyvan hevur Ove nakrantíð etið ræstan fisk, slær Kinga fast. Eisini í aðru bókini hjá Ova Løgmansbø fara føroyingar aldrin spontant á vitjan hjá fólki, men standa leingi uttanfyri og ringja á ringiklokkuna. Í aðru bókini siga føroyingar eisini framvegis “Frúa” og “Tygum” við øll. Men Ove Løgmansbø kann verða líkasælur. Hann forvinnur pening at vankunna um Føroyar. Sosialurin hevur roynt at fingið eina samrøða við Ova Løgmansbø, men hann ber seg undan. Í stuttari skrivligari viðmerking vísti hann á, at hansara skaldskapur fer at geva Føroyum nógv pólsk ferðafólk í framtíðini.